

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 395/08-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť L., T., zastúpeného štatutárnym zástupcom Ing. J. L., právne zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 19 ods. 3, čl. 22 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Vojenskej obvodnej prokuratúry v P. sp. zn. OPn 175/08 a jej uznesením zo 4. júla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. o d m i e t a z dôvodu neprípustnosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2008 faxom a 12. septembra 2008 osobne doručená sťažnosť L., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného štatutárnym zástupcom Ing. J. L., právne zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 19 ods. 3, čl. 22 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a uznesením

Vojenskej obvodnej prokuratúry v P. (ďalej len „vojenská obvodná prokuratúra“) sp. zn. OPn 175/08 a jej uznesením zo 4. júla 2008.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície P. sp. zn. ČVS: ORP-659/1-OVK-PP-2006 zo dňa 19. 6. 2006 bolo začaté trestné stíhanie vo veci prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) TZ preto, že „dňa 3. 4. 2006 Ing. J. L., nar... uverejnil na internetovej stránke www... tvrdenie opísané vo výroku tohto uznesenia, pričom toto tvrdenie malo byť spôsobilé poškodiť poškodeného Ing. J. S. v zamestnaní a privodiť mu ujmu v jeho postavení odborníka - lesoochranára.“.

Dňa 20. 10. 2006 bolo vyšetrovateľom PZ, OR PZ, Úrad justičnej a kriminálnej polície P. sp. zn. ČVS: ORP-659/1-OVK-PP-2006 začaté trestné stíhanie Ing. J. L. pre vyššie uvedený trestný čin a to na základe pokynu vydaného Okresnou prokuratúrou v P. pod sp. zn. 1 Pv 572/06-11 zo dňa 12. 10. 2006.

V priebehu trestného stíhania bola vyšetrovateľom PZ v predmetnej veci vyžiadaná identifikácia IP adresy počítača, z ktorej bola správa dňa 3. 4. 2006 o 15.21 hod. zverejnená na stránke www... Vyšetrovateľ PZ žiadal o identifikáciu IP adresy počítača spoločnosť K.

Listom zo dňa 8. 8. 2006 uvedená spoločnosť poskytla vyšetrovateľovi údaje o tom, že IP adresa... je pridelená konkrétnej spoločnosti. Oznámila zároveň, že ďalšie informácie vedúce k identifikácii subjektu jej nie sú známe.

Listom zo dňa 15. 8. 2006 vyšetrovateľ v predmetnej veci oznámil spoločnosti V., s. r. o. skutočnosť, že 3. 4. 2006 bol na dome... zverejnený príspevok, kde je ako autor uvedený J. L. a oznámil spoločnosti V., s. r. o. že uvedený príspevok bol zaslaný z IP adresy..., ktorá je v správe spoločnosti K., uviedol ďalšie údaje, ktoré nemajú oporu v žiadnom dôkaze nachádzajúcom sa v spise a uviedol aj skutočnosť, aké DSL konto sa viaže k uvedenej adrese. Uvedený list končí: „Žiadam Vás o identifikáciu počítača, resp. koncového užívateľa (jeho identifikačné údaje), z ktorého bol predmetný článok na internetovú stránku www... dňa 3. 4. 2006 o 15.21 zadaný. Taktiež Vás žiadam o kópiu zmluvného vzťahu, ktorý ste s týmto koncovým užívateľom uzavreli.“.

Listom zo dňa 17. 8. 2006 spoločnosť V., s. r. o. oznámila identifikačné údaje koncového účastníka využívajúceho DSL pripojenie cez tam uvedené konto, ktorým je L.

Sťažovateľ podal dňa 10. 3. 2008 na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky, Úrad špeciálnej prokuratúry trestné oznámenie, v ktorom opísal vyššie uvedené skutočnosti.

Poukázal na to, že vyšetrovateľ PZ žiadal vo vyššie uvedenom trestnom konaní od podnikov prevádzkujúcich telekomunikačné služby skutočnosti, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva a ktoré možno žiadať len na písomný príkaz predsedu senátu alebo sudcu pre prípravné konanie.

Uviedol, že obsah spisu neobsahuje žiaden príkaz, ktorý by vyšetrovateľovi PZ umožňoval žiadať údaje o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke, o údaje, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva.

Poukázal, že tieto skutočnosti vyvolávajú podozrenie, že žiadaním údajov vedúcich k užívaniu koncového užívateľa telekomunikačných služieb, ktorým bol sťažovateľ, došlo k spáchaniu trestného činu vyzvedania telekomunikačného tajomstva a k zneužívaniu právomocí verejného činiteľa zo strany konajúceho vyšetrovateľa.

Dňa 23. 4. 2008 bolo sťažovateľovi doručené upovedomenie, podľa ktorého, trestné oznámenie v časti týkajúcej sa podozrenia zo spáchania trestného činu ohrozenia obchodného, bankového, poštového, telekomunikačného a daňového tajomstva podľa § 264 TZ a trestného činu zneužívania právomocí verejného činiteľa podľa § 326 TZ, bolo odstúpené na Úrad inšpekčnej služby PZ, Inšpekčný odbor K., z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti a na ďalšie konanie.

Uznesením Ministerstva vnútra SR, Sekcie kontroly a inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby, 4. inšpekčné oddelenie sp. zn. ČVS: SKIS-87/IS-4-SV-28 zo dňa 20. 5. 2008 bolo trestné oznámenie sťažovateľa odmietnuté.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť v zákonnej lehote.

Vojenská obvodná prokuratúra v P. uznesením sp. zn. OPn 175/08 zo dňa 4. 7. 2008 zamietla sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú.

Uznesenie bolo doručené sťažovateľovi dňa 11. 7. 2008.»

Podľa názoru sťažovateľa nepochybne postupom a uznesením vojenskej obvodnej prokuratúry sp. zn. OPn 175/08 zo 4. júla 2008, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú, bolo porušené jeho právo

„- na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o osobe sťažovateľa

podľa článku 19 ods. 3 Ústavy SR,

- na ochranu pred porušovaním tajomstva správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným zariadením podľa článku 22 ods. 2 Ústavy SR,

- domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR. “.

Sťažovateľ argumentuje pritom tým, že «oznánil skutočnosti nasvedčujúce tomu, že vyšetrovateľ PZ OR PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície v sťažovateľom označenej trestnej veci žiadal od podniku poskytujúceho telekomunikačné služby „identifikáciu počítača, resp. koncového užívateľa, z ktorého bol dňa 3. 4. 2006 o 15.21 hod. zadaný článok na internetovú stránku www...“». Pritom postupoval spôsobom, ktorý nekorešponduje so zákonom ustanoveným spôsobom získavania informácií (údajov), ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva na účely trestného konania. Dospieva k záveru, že prokurátor Okresnej prokuratúry P. v situácii, v ktorej nebol vydaný príkaz príslušného predsedu senátu alebo sudcu pre prípravné konanie, je osoba, ktorá je nepovolaná podľa § 264 ods. 1 Trestného zákona na získanie takejto informácie.

Odôvodnenie napadnutého uznesenia vojenskej obvodnej prokuratúry, ktoré obsahuje konštatovanie, že vyšetrovateľ rovnako ako prokurátor je oprávnený oboznamovať sa so skutočnosťami tvoriacimi predmet telekomunikačného tajomstva, považuje za arbitrárne.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uvádza, že „si je vedomý toho, že nie každé trestné oznámenie zakladá právo oznamovateľa na začatie trestného stíhania voči konkrétnej osobe. Na druhej strane je však potrebné brať do úvahy skutočnosť, že ochrana základných práv a slobôd sa realizuje okrem iného tým, že určité konanie je označené za trestný čin a v prípade, že dôjde k naplneniu skutkovej podstaty tohto trestného činu, štát (prokurátor) tieto trestné činy - ich páchatel'ov stíha, trestné činy vyšetruje a vyvodzuje za ich spáchanie zodpovednosť. “. Trestné konanie je podľa jeho názoru konaním pred iným orgánom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, v ktorom má sťažovateľ ako poškodený trestným činom práva, ktoré ovplyvňujú priebeh trestného konania, má právo navrhnovať dôkazy, podávať opravné

prostriedky a uplatňovať si právo na náhradu škody. Všetky tieto práva mu boli odňaté.

Sťažovateľ preto navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa

- na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o osobe sťažovateľa podľa článku 19 ods. 3 Ústavy SR,

- na ochranu pred porušovaním tajomstva správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným zariadením podľa článku 22 ods. 2 Ústavy SR.

- domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR.

bolo postupom a uznesením Vojenskej obvodnej prokuratúry v P. sp. zn. OPn 175/08 zo dňa 4. 7. 2008, porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Vojenskej obvodnej prokuratúry v P. sp. zn. OPn 175/08 zo dňa 4. 7. 2008 a vracia jej vec na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Vojenskej obvodnej prokuratúre v P. pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľa.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v zásade každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovateľ argumentuje v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy jednak tým, že uznesenie vojenskej obvodnej prokuratúry je arbitrárne, a jednak tým, že aj keď si je vedomý toho, že nie každé trestné oznámenie zakladá právo oznamovateľa na začatie trestného stíhania voči konkrétnej osobe, v danom prípade bola podľa jeho názoru naplnená skutková podstata trestného činu, a že nemá inú možnosť právnej ochrany ako trestné stíhanie trestného činu, ktorým bol poškodený.

Ústavný súd so zreteľom na tieto argumenty sťažovateľa posúdil opodstatnenosť namietaného porušenia jeho základného práva súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Vychádzal pritom z toho, že z čl. 46 ods. 1 ústavy vyplýva, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom aj trestnoprávnej ochrany svojho konkrétneho práva pred orgánmi činnými v trestnom konaní (obdobne napr. III. ÚS 58/00, III. ÚS 284/07).

Sťažovateľ argumentuje tiež tým, že okrem podania trestného oznámenia nemal žiadny právny prostriedok na ochranu svojich základných práv upravených v čl. 19 ods. 3 a čl. 22 ods. 2 ústavy.

Podľa názoru ústavného súdu sa sťažovateľ mohol a mal domáhať ochrany namietaného porušenia svojich základných práv zásahom vyšetrovateľa v čase, keď k takémuto zásahu malo dôjsť (v súlade s § 53 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde), a to účinnými právnymi prostriedkami, ktoré mal v tom čase k dispozícii (§ 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a § 174 Trestného poriadku). Keďže tak neurobil, nesplnil zákonom ustanovenú podmienku o využití všetkých účinných právnych prostriedkov, a preto je jeho sťažnosť neprípustná, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ústavný súd o ďalších požiadavkách sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2008